

П.М. Карнаух

Чи знаєш ти Т. Шевченка?

*Цікаві завдання про життєвий і творчий шлях
Великого Кобзаря*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА - БОГДАН

УДК 371.32
ББК 74.26
К 21

Рецензенти:

методист Білогірського райметодкабінету Хмельницької обл.

Петраковська Р.О.

вчитель української мови та літератури Юровецької ЗОШ І-ІІ ступенів

Білогірського р-ну Хмельницької обл.

Ніколайчук А.І.

Карнаух П.М.

К 21 Чи знаєш ти Т. Шевченка? Цікаві завдання про життєвий і творчий шлях Великого Кобзаря / М.П. Карнаух. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014. — 144 с.

ISBN 978-966-10-0462-6

Для вас, ерудити, вундеркінди, для всіх тих, хто хоче перевірити, поповнити свої знання про Т. Шевченка як поета і художника.

Цікаві ребуси, кросворди, зашифровки, головоломки, вікторини про життєвий і творчий шлях Т. Шевченка чекають, щоб ви задумались над ними. Для розв'язання їх вам необхідно буде виявити знання про Великого Кобзаря. А шлях до розв'язання цих завдань цікавий і захоплюючий, хоча нелегкий і тернистий. Однак немає вищого почуття, ніж почуття радості та перемоги.

Отож, не гайте часу, ерудити! Вперед, у путь, на «вічний шлях до Шевченка...»

Пропоновані завдання можна використовувати як на уроках, так і в позаурочний час, у час відпочинку і дозвілля у сімейному колі.

Для учнів загальноосвітніх шкіл, студентів вишів, учителів.

УДК 371.32
ББК 74.26

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ПЕРЕДМОВА

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Т. Шевченко

Ці поетичні слова великого Тараса Шевченка є нетлінним духовним началом українського народу. Кожен, хто вважає себе істинним українцем, повинен берегти у серці, думках і помислах образ народного Кобзаря.

Так як священник не мислить свого життя і служіння Всевишньому Господу Богу без Біблії, так для нас, українців, Т. Шевченко, його життєвий і творчий шлях — це Біблія нашої духовності. Це книга нескінченна, невичерпна.

«Нам, сучасному поколінню українців, здається, що ми багато знаємо про Шевченка, все розуміємо в ньому. Однак це лише ілюзія.

Шевченко росте й розвивається в часі, в історії, і нам ще йти і йти до його осягнення.

Шевченко — це не тільки те, що вивчають, а й те, чим живуть. У чому черпають сили і надії.

Ми на вічному шляху до Шевченка ...»

(Іван Дзюба, Микола Жулинський. На вічному шляху до Шевченка.
Тарас Шевченко. т 1. — К.: Наукова думка, 2003)

Скільки часу не пройшло б, але постать Великого Кобзаря залишиться видатною в історії української і світової культури.

Безперечно, кожен українець повинен знати життя і творчість Т. Шевченка — це істина, яка не потребує доведення.

Пропоновані матеріали посібника містять у зашифрованому вигляді досить повну інформацію про життєвий і творчий шлях Кобзаря: важливі події біографії, інформація про людей, які вплинули на долю поета і художника, назви та зміст його мистецьких творів.

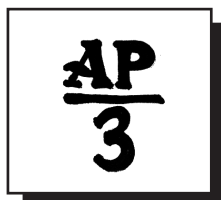
Незаперечним є той факт, що пам'ять треба тренувати. Тому розв'язання цікавих кросвордів, ребусів, головоломок поглибить і зміцнить знання школярів (і не тільки їх) про Т. Шевченка.

Привертає увагу різноманітність і різний рівень складності завдань. Окремо слід відзначити багатий ілюстративний матеріал, покликаний не тільки навчити, але й виховати естетичні смаки.

Вважаю, що ця робота стане одним із посібників, які будуть використовувати і школярі, і педагоги для урочної та позаурочної роботи.

Ребуси, кросворди, головоломки

- 1 Розгадай ребуси. Запиши в клітинки назви драматичних творів Т. Шевченка.

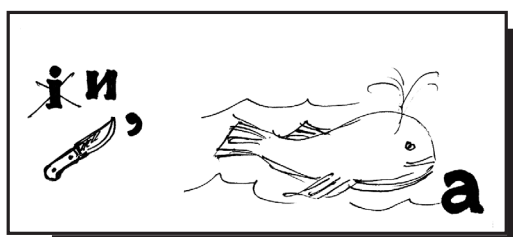
--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

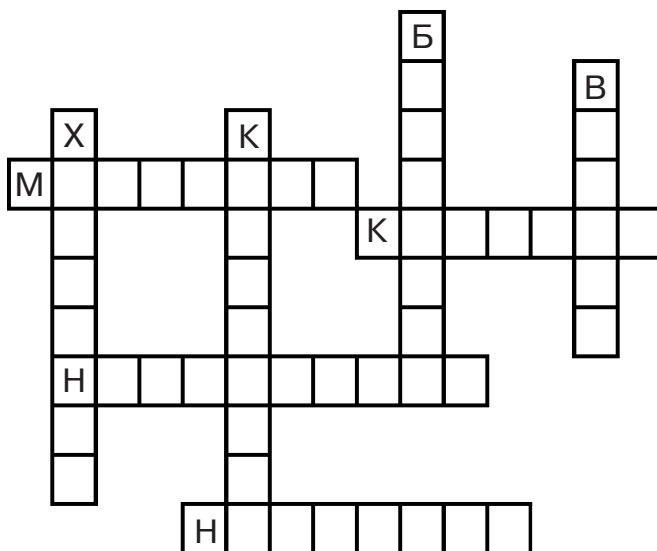

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

- 2 Кросворд «Повісті Т. Шевченка». Впиши у клітинки кросворда назви повістей Т.Г. Шевченка.

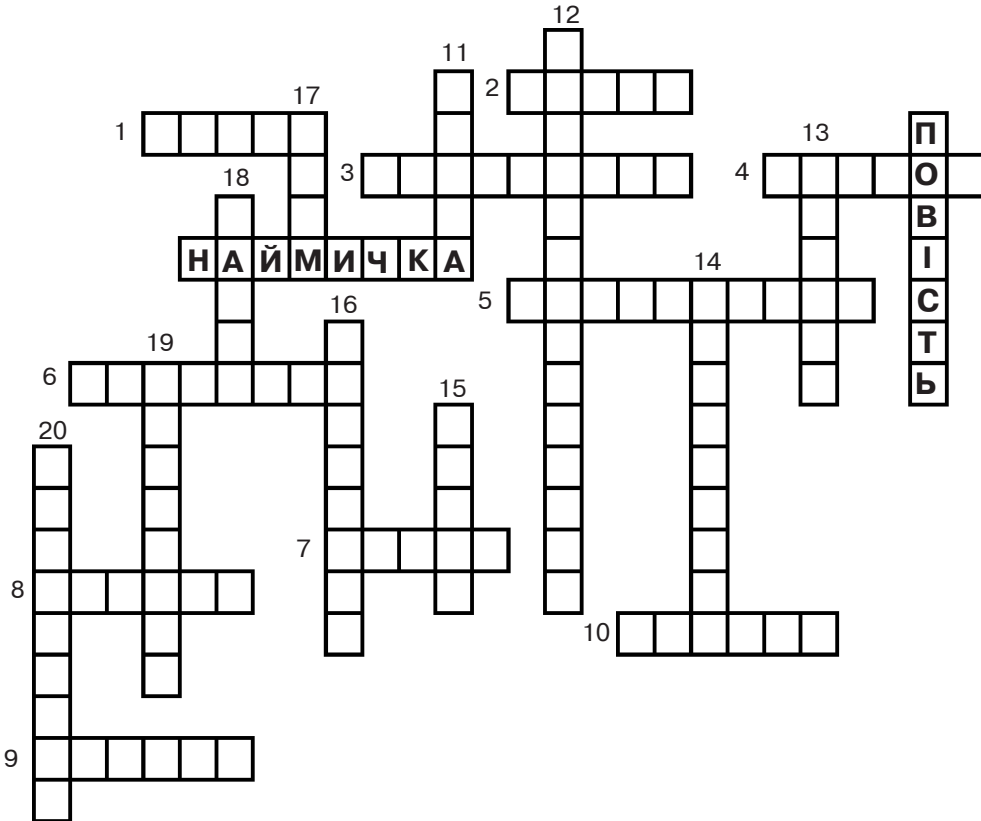

3

Кросворд «Повість «Наймичка».

По горизонталі:

1. Ім'я наймички у повісті.
2. Дерев'яна діжка, в якій розчиняли тісто.
3. Молитви за померлого, які читають протягом сорока днів після його смерті.
4. Старовинний головний убір заміжньої жінки у формі шапочки.
5. Знавець і любитель старовини.
6. Дружина солдата, солдатка.
7. Кривий шмат дерева, що верхнім кінцем упирається у верхню в'язь воза, а нижнім одягається на вісь, завдяки чому підтримується бік вазового ящика.
8. Військовий, що служить у кавалерії армії Російської імперії і має перший офіцерський чин.
9. Кухоль місткістю трохи більше літра.
10. Богиня землеробства й родючості у римській міфологій.

5. Марта, Яким, Лукія, Марко.
6. *По горизонталі*: 1 — Основа, 3 — Стеха, 4 — кирея, 5 — сотник, 7 — Галя.
По вертикалі: 2 — байбарак, 4 — Кичатий, 6 — плахта, 7 — Гнат, 8 — Хома.
7. Тут робиться таке, що цур йому і казати. Козацтво ожило!
8. «Данило Рева».
9. Зосим, Саватій.
10. За вченого двох невчених дають, та не беруть.
11. *По горизонталі*: 1 — фармацевт, 3 — Перепелиця, 5 — Парасковія, 7 — Діонісій, 9 — Альта, 11 — негода, 13 — протоієрей, 15 — полковник, 17 — Гречка, 19 — Свічка, 21 — Сокира, 22 — Карпо, 23 — сотник, 25 — Яготин.
По вертикалі: 2 — Притулиха, 4 — Шварц, 6 — Саватій, 8 — Полтава, 10 — Переяслав, 12 — Ніжин, 14 — Никифор, 16 — Григорій, 18 — Теселій, 20 — Петербург, 24 — Пирятин, 26 — Зосим.
12. Зерно впало на добру землю.
13. Соколов, Борисов, Брюллов, Михайлов, Венеціанов.
Жуковський, Мокрицький, Петраковський, Айвазовський, Вільггорський.
14. Паша, Йоахім, Юргенс.
15. Європеус.
16. Курнатовський.
17. Оберемко.
18. *По горизонталі*: 1 — лікар, 3 — Курнатовський, 5 — Олена, 7 — Гудович, 9 — Оберемко, 10 — графиня.
По вертикалі: 2 — Прехтель, 4 — бургомістр, 6 — Севастополь, 8 — крипачка.

Шевченко — художник

1. 1 — В містечко Лисянку, 2 — За те, що він малював, 3 — З цеховим майстром-живописцем Ширяєвим, 4 — Статуї Літнього саду, 5 — З І.М. Сошенком, 6 — Розмальовувув плафон Петербурзького Великого театру, 7 — У К. Брюллова, 8 — У 1839 році за малюнок з натури, 9 — Хлопчик-жебрак ділиться хлібом з собакою, 10 — У 1844 році, 11 — У 1947 році, 12 — У 1841 році за акварель «Циганка-ворожка», 13 — У вересні 1860 року Рада Академії художеств видала постанову про надання Т.Г. Шевченку звання академіка.
2. Сепія.
3. Олівець.
4. Акварель.
5. Офорт.
6. *По горизонталі*: 1 — естамп, 3 — олія, 5 — гравюра, 6 — олівець.
По вертикалі: 2 — сепія, 3 — офорт, 4 — акварель.
7. Одиноке дерево.

**Фотодокументи та картини про життєвий
і творчий шлях Т. Шевченка**

1. Це картина. Т. Шевченко «Хата батьків в с. Кирилівці».
2. «Якби ви знали, паничі».
3. 1 – Ілюстрація до повісті М. Гоголя «Тарас Бульба», 2 – Т. Шевченко. Ілюстрація до поеми «Слепая», 3 – Т. Шевченко. Погруддя жінки (олівець).
4. 1 – Т. Шевченко. Автопортрет, 2 – Т. Шевченко. Автопортрет, 3 – Т. Шевченко. Портрет Лікери Полусмакової – нареченої Т. Шевченка, 4 – Т. Шевченко. Портрет І. Сошенка.
5. 1 – Т. Шевченко. «Судна рада». Офорт, 1844 р., 2 – Т. Шевченко. «Старости». Офорт, 1844 р.
6. 1 – Йосип та Микита – брати Т. Шевченка, 2 – Поміщик Енгельгардт карає Т. Шевченка за малювання.
7. Художник І. Репін (1888 р.)
8. 1 – «Дари в Чигирині», 2 – Т. Шевченко, 3 – Г. Квітка-Основ'яненко.
9. «Старець на кладовищі» (сепія).
10. 1 – «Садок вишневий коло хати», 2 – І. Їжакевич. «Мені тринадцятий минало, я пас ягнята за селом...»
11. Т. Шевченко «Катерина».
12. Т. Шевченко «Циганка-ворожка».
13. Портрет В. Жуковського. Художник К. Брюллов.
14. «Вручення відпускної Шевченку».
15. *Нижній ряд (зліва направо):* М. Коцюбинський, Леся Українка, Г. Хоткевич;
Верхній ряд (зліва направо): В. Стефаник, Олена Пчілка, В. Самійленко.
16. 1 – «Смерть Сократа», 2 – «Смерть Олега, князя древлянського».
17. 1 – «Кара колодкою», 2 – «Діоген», 3 – «Щасливий ловець».
18. 1 – Художник К. Трутовський, 2 – Т. Шевченко.
19. «Художник-баталіст» (акварель).
20. 1 – Т. Шевченко «Байгуш», 2 – Т. Шевченко «Байгуш під вік-ном».
21. Це автопортрет.
22. Т. Шевченко «У в'язниці».
23. Т. Шевченко «Хлопчик-натурщик».
24. 1 – Т. Шевченко «Почаївська лавра з півдня», 2 – Т. Шевченко «Почаївська лавра зі сходу».

Використана література

1. Вічний, як народ. Сторінки до біографії Т. Шевченка. Упорядн. Ф.С. Кислий. – К.: Радянська школа, 1984.
2. В сім'ї вольній, новій. Шевченківський збірник. – К.: Радянський письменник, 1989.
3. Державний музей Т.Г. Шевченка. Альбом. – К.: Мистецтво, 1989.
4. Національний музей Тараса Шевченка. Альбом. – К.: Мистецтво, 2002.
5. Павло Зайцев. Життя Тараса Шевченка. – К.: Обереги, 2004.
6. Тарас Шевченко. Кобзар. – К.: Веселка, 1998.
7. Т.Г. Шевченко. Повне зібрання творів у 12 т. – К.: Наукова думка, 2003.
8. Шевченківський словник у 2 т. – Інститут ім. Т. Шевченка Академії наук УРСР: Головна редакція Української радянської енциклопедії. – К., 1978.

Зміст

<i>Передмова</i>	3
Сторінки життя і творчості Т. Шевченка	5
Шевченко — поет	21
Шевченко — письменник, драматург	71
Шевченко — художник	85
Фотодокументи та картини про життєвий і творчий шлях Т. Шевченка	92
Світ про Т. Шевченка	114
Вшанування пам'яті Кобзаря	117
<i>Відповіді на кросворди, ребуси, головоломки</i>	135
<i>Використана література</i>	142

Навчальне видання

КАРНАУХ Петро Максимович

ЧИ ЗНАЄШ ТИ Т. ШЕВЧЕНКА?

*Цікаві завдання про життєвий і творчий
шлях Великого Кобзаря*

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Надія Бульчак*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Людмили Гумен*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 04.03.2014. Формат 70x100/16. Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica.
Умовн. друк. арк. 11,61. Умовн. фарбо-відб. 11,61.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-0462-6

